

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 222. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074109648.pdf
(tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Hvordan han saa ud? Vi véd det ikke. Intet Billede er bevaret af denne store Mester. Vi erfarer kun, at hans Spils Virkning for en stor Del beroede paa hans Blik og de fine Bevægelser om hans Mund. Han havde store og klare Øjne, der efter Behov kunde skifte fra Lys til Mørke, og han kunde paatage sig alle Miner uden at gøre Grimasser. Hvad der altid roses hos ham, 223er de smaa, hurtige Overgange i Minespillet, der kom ligesaa naturligt som komisk. For Eksempel i *Den honnette Ambition*, hvor Jeronimus søger Støtte hos Pernille. *Den dramatiske Journal* skriver: »Baade Tonen og Ansigtet viste Nysgerrighed og tillige en vis Forsikring om at blive medholdt og tilfredsstillet ved hendes Svar, lige til han hørte hende sige: »Saasom jeg hverken kan sove o. s. v.«, thi da sagde Minen Vrede, som tiltog med Pernilles Næsvished«. Eller man læse Journalens Beretning paa dens daarlige Dansk om Clementins Sganarel i *Det tvungne Giftermaal*: »Hvor fornøjet først — hvor rigtig forandrede han ikke sit Ansigt, naar han faar at høre af sin Kærestes Mund, hvordan hun vil have det; hvor stiger ikke hans Misfornøjelse, hvor uforlignelig udførte han ikke den komiske Situation i sidste Scene, naar Broderen rækker den blotte Kaarde paa den ene og Faderen med Datterens Haand paa den anden Side? Med hvor stor Uvillighed, hvor stor Afsky søgte han ikke at tage hendes Haand? og da han ser Kaarden, hvor skrækkedes han ikke og med hvilken betydende og treven Mine bekvemmede han sig ikke til at tage hendes Haand«. — Han ekscellerede i saadanne Finesser som at træffe Forskellen mellem borgerlig og adelig Vigtighed; han kunde vise Arrigskab eller Ængstelse blot ved en Trækning; han kunde — ligesom Londemann — med Lethed paatage sig et fremmed 224Mæle, naar den gamle skulde vrænge efter sine uforkammede Medspillende, for Eksempel i den Stundesløses Scene med Tyskeren, hvor Vielgeschrei parodierer dennes *allzudriestig*.